

2021-05-19

Remiss Fi2021/00200
Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.sba.bb@regeringskansliet.se

Förslag till förordning om stöd till energieffektivisering i flerbostadshus

Sammanfattande slutsats

Swedisol välkomnar stödet till energieffektivisering i flerbostadshus. En skärpning av kraven på effektivisering och redovisning är nödvändig. Stödet behövs för att flerbostadshusen ska bidra till att nå de nationella energimålen. Däremot avstyrker Swedisol förslaget i sin nuvarande utformning, med kravet om endast 20 procent energieffektivisering, då vi anser att det på lång sikt kan motverka syftet och underminera lönsamheten för mer omfattande energieffektiviseringar.

Energianvändning är en grundläggande orsak till klimatpåverkan och därför behöver EU-kommissionens princip ”energieffektivisering först” tjäna som vägledning. Energieffektivisering har länge haft låg prioritet bland styrmedel för klimatomställningen och alla styrmedel för energieffektivisering måste granskas och samordnas för att nå bästa effekt. Våra synpunkter i sammandrag:

- Definitionen av energiprestanda måste vara enligt 2 § i hela förordningen
- Kravet ska vara minst 50 procent energieffektivisering för att få stöd
- Indikatorer för kvalitet på inomhusmiljö bör ingå
- Att använda värmepump för att effektivisera 20 procent och få stöd är orimligt då det är som att vända Kyotopyramiden upp och ned
- Det måste tydligt framgå vad den oberoende experten ska ha kunskap om
- Ansökan om utbetalning ska redovisa uppmätt och verifierad energieffektivisering

Definitionen av energiprestanda

Definitionen av energiprestanda måste vara enligt 2 § i hela förordningen. Swedisol anser att definitionen av en byggnads energiprestanda enligt 2 § är den korrekta. Den behöver gälla i hela förordningen, vilket inte är fallet med gällande skrivningar.

Skarpare krav

Swedisol anser att kraven i förordningen behöver bli skarpare och tydligare och att kravet ska vara 50 procent energieffektivisering för att utbetalning av stöd. Kraven på 20 procent energieffektivisering är alldeles för lågt. Swedisol anser att kraven bör höjas till 50 procent, men om inomhusmiljö och/eller varsamhet inte kan beaktas pga detta, kan en lägre energieffektiviseringsnivå accepteras. Det bör dock inte vara utgångspunkten. Det finns dock ett glapp på den fria marknaden mellan det som är företagsekonomiskt respektive samhällsekonomiskt lönsamt. Vi anser att stödet måste kompensera för det glappet. En förbättring med tjugo procent, som förordningen anger i 10 §, är företagsekonomiskt lönsamt redan idag.

Risk för sämre lönsamhet i framtida renoveringar

Enligt förslaget ska 20 procent energieffektivisering krävas för att få stöd. Relativt enkla, och redan lönsamma åtgärder klarar ofta den nivån. För att uppnå mål avseende miljö och klimat krävs mer genomgripande åtgärder, så kallad djuprenovering som EU förordar i gröna vågen. Risken med ett så lågt krav som 20 procent är att kommande effektiviseringspaket blir mindre lönsamma när de mest lönsamma åtgärderna redan är utförda. En rimligare utgångspunkt vore att paket på 50 procent effektivisering ska tas fram för att erhålla stöd. Stöd bör ges till de investeringar som överskrider ett rimligt avkastningskrav för fastighetsägaren. Swedisol gör bedömningen att åtgärder som installation av FTX (vilket väsentligt skulle förbättra inomhusmiljön i flerbostadshus) och isolering av fasad inte kommer att ske med stödets nuvarande utformning. Många flerbostadshus har idag problem med för låga luftflöden och ett stort värme-läckage pga dålig isolering. Utan ventilation och bättre isolering kvarstår fuktproblem och relaterad dålig inomhusmiljö.

Installation av värmepump

En annan risk med förslaget är att 20 procent effektivisering går att uppnå t ex genom installation av värmepump. Konsekvensen av detta är en högre belastning på elnätet och ett minskat underlag för kraftvärmeproduktion. Särskilt vid höga spetsbelastningar när man använder reservkraft som normalt använder icke- hållbara energislag. Det försvårar elektrifieringen och ökar kapacitetsproblem i elnätet. Dessutom är installation av värmepumpar enbart en energi-relaterad åtgärd som inte förbättrar inomhusmiljön. Att endast använda värmepump för att nå 20 procent energieffektivisering och därmed få statligt är som att vända Kyotopyramiden upp och ned det vill säga att börja med värmekällan istället för klimatskalet.

Konsekvenser vid elektrifiering

Konsekvenser på Sveriges elsystem, effektbehov och den elektrifiering av transporter och industri som samhället står inför bör beaktas i utformningen av stödet. Swedisol anser att styrmedel inom energieffektivisering behövs för att uppnå miljö- och klimatmål och att detta samtidigt leder till en bättre samhällsekonomi då lönsamma åtgärder idag inte genomförs

Oberoende expert

Swedisol anser att förordningen måste förtydliga inom vilket område den oberoende experten ska ha kunskap om. Det framgår av bland annat 16 § och 20 § att den oberoende experten ska intyga merkostnader och beräknad energieffektivisering för investeringar som ansökan avser. Vi anser att det är rimligt att en oberoende energiexpert intygar detta. Det bör framgå i förordningstexten.

Verifierad energieffektivisering

Stödmottagaren ska redovisa uppmätt energieffektivisering. Swedisol anser att stödmottagaren i ansökan om utbetalning ska redovisa och verifiera uppmätt energieffektivisering till följd av investeringen. Beräknad energieffektivisering som 21 § kräver är inte tillräckligt. Det är nödvändigt att ställa krav på mätning, uppföljning och optimering för att åtgärderna ska minska energibehovet i praktiken och på sikt. Indikatorer för kvalitet på inomhusmiljö bör också ingå.

Om Swedisol

Swedisol driver frågor av branschgemensam karaktär till nytta för medlemsföretag och andra intressenter. Vi är en aktiv remissinstans och opinionsbildare och företräder medlemmarna i kontakter med statliga och kommunala politiker, myndigheter, organisationer och företag. Medlemmarna i Swedisol tillverkar och marknadsför isoleringsprodukter av mineralull. Produkterna används i första hand som skydd mot värme, brand, kyla och ljud. Det är viktiga produkter i byggprocessen som i hög grad bidrar till ett hållbart byggande och ett effektivt utnyttjande av våra energikällor.

Vårt mål är att minimera eller helt ta bort behovet av köpt energi för uppvärmning av våra byggnader. Vi strävar efter att radikalt minska utsläpp av växthusgaser från byggnader och på så sätt minska klimatförändringen. Vår syn på energieffektivisering i byggnader är att alltid börja med en genomgång av klimatskärmen – det vill säga byggnadens tak, golv, väggar, fönster och dörrar. Klimatskärmen ska vara välisolerad och tät för att undvika onödiga värmeförluster det vill säga God isolering. Swedisol är medlem i Byggmaterialindustrierna och den europeiska branschorganisationen Eurima. Vi samarbetar även med andra intresseorganisationer, nationellt såväl som internationellt.

Med vänlig hälsning

Mats Björs

Vd Swedisol